

Kvittering på innsendt svar på Høring om avvikling eller videreføring av NOx-avgiften

Saksnummer: 26/743

Sak: Høring om avvikling eller videreføring av NOx-avgiften

Levert: 29.06.2026 09:40

Svartype: Med merknader

Jeg svarte som: Arbeidsgiverorganisasjon

Avsender: Norsk Industri

Kontaktperson: Marit Holtermann Foss

Kontakt e-post: marit.holtermann.foss@norskindustri.no

Norsk Industri mener at NOx-avgiften ikke bør avvikles før i 2030, under forutsetning av at NOx-avtalen videreføres for 2028 og 2029. Dette vil bidra til at Norge når sine utslippsmål fra 2030, og vil gi næringslivet forutsigbarhet for gjennomføring av prosjekter fram til 2029. Fra 2030 understreker Norsk Industri behovet for en ryddig og forutsigbar overgang. NOx-fondet har finansiert en rekke NOx- og CO₂-reduserende tiltak også i industrien. NOx-fondet har vært et sentralt og effektivt virkemiddel, særlig gjennom å utløse konkrete utslippsreduserende tiltak i bl.a. i industrien. NOx-fondet har fungert som et mer målrettet og investeringsutløsende virkemiddel enn den ordinære avgiften alene. Dette tilsier at en eventuell avvikling av avgiften ikke må innebære en brå nedbygging av fondets funksjon uten at alternative løsninger er vurdert. Fondets rolle og erfaringer bør tas med i utformingen av fremtidig virkemiddelbruk.

Høringsspørsmål:

1.Hva vil være virkningen av en avvikling av NOx-avgiften på Norges samlede utslipp av NOx?

Departementet skriver at Norge oppfyller gjeldende utslippsforpliktelser for NOx, og utslippsframskrivingene tilsier at også nye og strengere forpliktelser fra 2030 vil kunne oppfylles innenfor dagens samlede klima-og energipolitiske rammeverk. Ved tidlig avvikling av avgiften vil det være fare for at en del prosjekter med støtte fra NOx-fondet ikke blir gjennomført. Dette vil påvirke utslippsbanen og føre til usikkerhet omkring måloppnåelsen. Det vil i sin tur føre til usikkerhet rundt fremtidige virkemidler for NOx. NOx-avgiften i kombinasjon med NOx-avtalen har bidratt til utslippsreduksjoner, særlig gjennom å utløse konkrete tiltak. En avvikling kan svekke insentivene til ytterligere NOx-reduserende tiltak i enkelte sektorer, noe som tilsier at virkningen på utslipp bør vurderes i sammenheng med øvrige virkemidler og teknologisk utvikling.

2.Er videreføring av NOx-avgiften nødvendig for at Norge skal oppfylle nåværende og fremtidige utslippsforpliktelser for NOx etter Göteborgprotokollen og EØS-avtalen, eller vil Norge oppfylle nåværende og fremtidige utslippsforpliktelser også dersom NOx-avgiften avvikles?

Departementet vurderer at utslippsframskrivingene indikerer at Norge også fremover vil kunne oppfylle både nåværende og foreslåtte framtidige NOx-forpliktelser, selv

uten NOx-avgiften. Dette skyldes blant annet effekten av bredere klimapolitiske virkemidler, teknologisk utvikling og strukturelle endringer i utslippskildene. Samtidig påpekes det at denne vurderingen forutsetter at øvrige virkemidler, herunder CO₂-prising, kvotesystemet og støtteordninger, videreføres og eventuelt forsterkes som planlagt. Det er derfor viktig at en eventuell avvikling av NOx-avgiften ikke skjer isolert, men som del av en helhetlig og konsistent virkemiddelpolitikk. Ved fjerning av NOx-avgiften vil NOx-fondet nedlegges, noe som sannsynligvis vil føre til at planlagte tiltak ikke gjennomføres. For industrien er NOx-fondet eneste virkemiddel som bidrar til å redusere NOx-utslippene. En nedleggelse av fondet vil påvirke utslippsbanen og gjøre det vanskeligere for Norge å sine utslippsforpliktelser.

3.Hvilke andre vesentlige virkninger vil en avvikling av NOx-avgiften ha?

På den positive siden vil en avvikling redusere løpende kostnader og administrative byrder for avgiftspliktige virksomheter. Samtidig vil en avvikling også innebære at grunnlaget for NOx-avtalen og NOx-fondet faller bort. Fondet har bidratt til betydelige investeringer i utslippsreducerende tiltak, også i industrien, og har fungert som et målrettet og effektivt virkemiddel. Bortfall av fondet kan derfor redusere gjennomføringen av slike tiltak dersom det ikke etableres alternative ordninger. Norsk Industri understreker derfor behovet for en kontrollert overgang, der gjenværende fondsmidler benyttes i tråd med formålet, og der erfaringene fra NOx-fondet tas med i utviklingen av framtidige virkemidler.

4.Bør NOx-avgiften videreføres eller avvikles, og hva kan være et egnet tidspunkt for avvikling?

Industrien mener at det er gode faglige grunner for å avvikle NOx-avgiften, gitt at formålet med avgiften i stor grad er oppnådd. Samtidig bør dette balanseres mot behovet for forutsigbarhet og videreføring av effektive mekanismer for utslippsreduksjoner.

Dersom NOx-avgiften avvikles, peker Norsk Industri på **1. januar 2030** som et hensiktsmessig tidspunkt, under forutsetning om at NOx-avtalen videreføres for 2028 og 2029. 2030 sammenfaller med tidspunktet for nye utslippsforpliktelser og gir tilstrekkelig tid til å fullføre og utnytte gjenværende tiltak og fondsmidler innenfor dagens NOx-avtale, samt å vurdere og eventuelt tilpasse alternative virkemidler basert på erfaringene fra NOx-fondet. Industrien anbefaler at perioden fram mot 2030 benyttes aktivt av myndighetene til å vurdere hvordan effektive elementer fra NOx-fondet kan videreføres eller integreres i framtidig virkemiddelbruk, slik at en avvikling av avgiften ikke svekker den samlede innsatsen for utslippsreduksjoner.

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på regjeringen.no.